පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - සති පාසල

විෂය - චිත්‍ර

ශ්‍රේණිය - 9

දෙවන වාරය - මැයි මස දෙවන සතිය

සැකසුම - එච්.ඒ සංජය උදය කුමාර

Sabaragamuwa Province/ Weekly School Department of Education,Sabaragamuwa Province/ Weekly School Department of Education,Sabaragamuwa Province/ Weekly School Department of Education,Sabaragamuwa Province/ Weekly School Department of

සති පාසල කාර්ය පත්‍රිකාව

පාඩම හෝ ඒකකය - 7.1.3 වාහල්කඩ හා වටදාගෙය නිර්මාණ අගයමු.

නිපුණතාව 7.0 : දේශීය, විදේශීය ඓතිහාසික චිත්‍ර, මූර්ති, කැටයම් හා ගෘහ නිර්මාණ කලාවන් හා අනන්‍යතා හඳුනාගෙන ඒවායේ කලාත්මක ලක්ෂණ නිර්මාණකරණයේ දී භාවිතයට ගනියි.

නිපුණතාව මට්ටම 7.1 : ඓතිහාසික ගෘහ නිර්මාණ ආශ්‍රිත කලා අංග අගය කරයි.

පෙර ඉගෙනුම් අවස්ථා/ ශිෂ්‍යයා කළයුතු කාර්යයන්

01. වාහල්කඩ හා වටාගෙය පිළිබඳව සැකසුන ඡායාරූප, වීඩියෝ පට බලන්න. එවායේ ආකෘතික ලක්ෂණ, ඒවායේ කැටයම්, කලාත්මක අංග, හදලා තියෙන විදිහ හොදට බලන්න. ඒ සඳහා පහත යූ ටියුබ් සබැඳි උදව් කර ගන්න.

https://youtu.be/pRmwfRcCKBY
https://youtu.be/yXJ09uCJf1s
https://youtu.be/JOB0PAgFmsA

02. වාහල්කඩ හා වටදාගෙය ගැන ලියවී ඇති පොත්පත් සොයාගෙන කියවන්න.
චිත්‍ර කලාව-තිලකරත්න දිගන්වල මහතා-වාහල්කඩ (පිටුව 114), වටදාගෙය (පිටුව 116)
චිත්‍ර කලාව-අ.පො.ස.සා/පෙ - එච්.ඩබ්.කුමාරතුංග .මහතා (පිටුව 59,159).

.

03. විකිපීඩියා ලිපි සොයා කියවන්න - "https://si.wikipedia.org/w/index.php?title=දාගැබ්_වාහල්කඩ&oldid=356815"
"https://si.wikipedia.org/w/index.php?title=වටදාගෙය&oldid=356372"

04. මේ පිළිබඳව ලියවුනු පුවත්පත් ලිපි/ වෙබ් පිටු සොයා කියවන්න

වෙබ් පිටු - myschool.lk/ලිපි/වටදාගෙය/u56825539b4ed84.46489376
https://myschool.lk/ලිපි/වටදාගෙය

කියවීම් පත්‍රිකාව

වාහල්කඩ

- දාගැබේ සතර දිසාවේ දාගැබට සම්බන්ධ ව තැනූ සුවිශේෂ ගෘහ නිර්මාණ විශේෂයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.
- වාහල්කඩ ආයක, ආයික යන නම්වලින් හඳුන්වා ඇත.
- දාගැබේ ශක්තිමත් බව හා දාගැබ අලංකාරයට එක් කළ නිර්මාණයක් වශයෙන් සැලකේ.
- දාගැබේ සිවු දිශාවෙහි මල් ආසන හා සම්බන්ධ වන ලෙස මෙය නිර්මාණය කර තිබේ.
- වාහල්කඩෙහි පාදම කොටස ගලෙන් නිර්මාණය කොට ඇති අතර ඉහළ කොටසේ ඇති විමාන නිර්මාණය කොට ඇත්තේ ගඩොළුනි.
- ගලින් ඉදිවූ පහළ කොටසෙහි බොරදම් තීරු ගණනාවක් ඇත. මෙම බොරදම් තීරු ඇත්, මකර, වාමන, හංස ආදිය රූපවලින් කැටයම් කර ඇත.
- ඇතැම් වාහල්කඩවල ගඩොළුන් ඉදි කළ කොටසෙහි විමාන තුනක් දක්නට ඇති අතර ඒ තුළ බුද්ධ රූප හා දේව රූප තැන්පත් කර තිබූ බව අනුමාන කෙරේ.
- වාහල්කඩ දෙපස විසිතුරු කැටයම් සහිත ගල් ටැම් දක්නට ලැබේ. මේවා කල්පලතා, කල්ප වෘක්ෂ හා නිදහස් සත්ත්ව මෝස්තර ඇසුරින් අලංකාර කර ඇත.
- මෙම ගල් ටැම් මත ඇත්, අස්, ගව, සිංහ යන රූප නිමවා ඇත. මින් සිවු දිසාව සංකේතවත් වන බව අදහස් කෙරේ.

විවිධ අවධිවලට අයත් උසස් ලක්ෂණ සහිත වාහල්කඩ නිර්මාණ

අනුරාධපුර යුගය
- මිහින්තලයේ කණ්ඨක චේතියේ වාහල්කඩ

පොළොන්නරු යුගය
- රන්කොත් වෙහෙරේ වාහල්කඩ

මිහින්තලයේ කණ්ඨක චේතියේ වාහල්කඩ

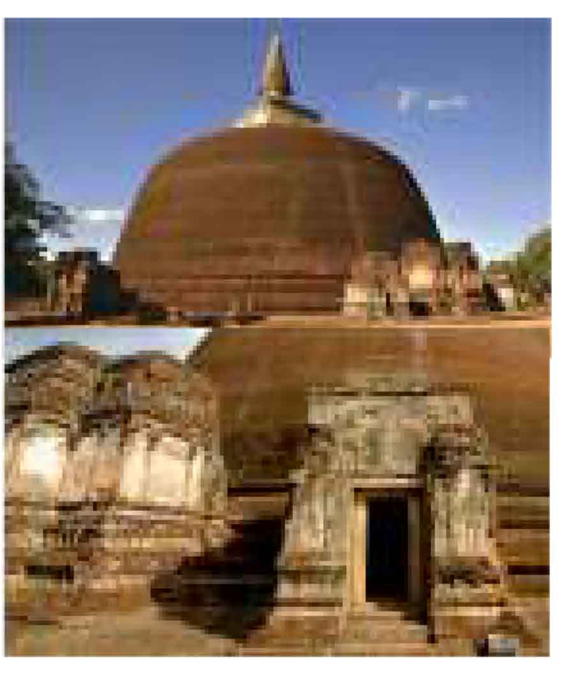
රන්කොත් වෙහෙරේ වාහල්කඩ

වටදාගෙය

- දාගැබක ආරක්ෂාව පිණිස දාගැබ වටා ඉදි කරන ලද ගෘහය වටදාගෙය ලෙස හැඳින්වේ.
- ථූපඝරය, චේතියඝර, සෑගෙය යන නම්වලින් ද ව්‍යවහාර කර ඇත.
- ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ ගෘහනිර්මාණ ශිල්පයේ තවත් සුවිශේෂ නිර්මාණයක් වන වටදාගෙය කුඩා දාගැබ් සඳහා ඉදි කර ඇති බවට සාධක හමුවේ.
- දාගැබ වටා නංවන ලද කුලුනු මත වටදාගෙයි වහලය රඳවා තිබූ බව සැලකේ.
- වෘත්තාකාර ගෘහයක් වූ මෙහි වහලය දාගැබට අනුරූප ව එයට ආවරණයක් වන සේ නිර්මාණය කර තිබෙන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය.
- වහලය දරා සිටින ගල් කණු ඉතා සියුම් කැටයමින් අලංකාර කර තිබේ.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ඉදි වූ මුල් ම වටදාගෙය ථූපාරාම වටදාගෙය යි.

විවිධ අවධිවලට අයත් උසස් කලාත්මක ලක්ෂණ සහිත වටදාගෙය නිර්මාණ

අනුරාධපුර යුගය
- තිරියාය වටදාගෙය

පොළොන්නරු යුගය
- මැදිරිගිරියේ වටදාගෙය
- පොළොන්නරුවේ වටදාගෙය

ථූපාරාමයේ වටදාගෙය

තිරියාය වටදාගෙය

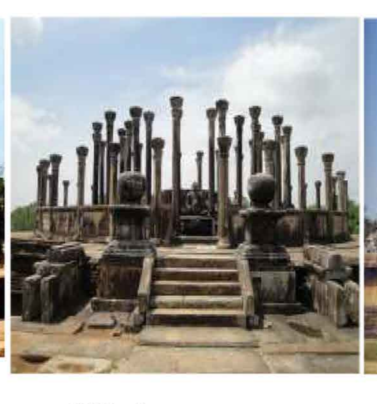
මැදිරිගිරියේ වටදාගෙය

පොළොන්නරුවේ වටදාගෙය

ඉගෙනුම් පල :
- වාහල්කඩ හා වටදාගෙය විස්තර කරයි.
- වාහල්කඩ හා වටදාගෙයි ඇති නිර්මාණ කලා ලක්ෂණ අගය කරයි.
- ස්තූපයේ ආරක්ෂාවට ශක්තියට හා අලංකාරයට ඉදි කර ඇති බව අනාවරණය කර ගනී.
- කියවීම් පත්‍රිකාව ඇසුරින් නිවැරදි තොරතුරු අනාවරණය කර ගනියි.

පසු ඉගෙනුම් අවස්ථා

01. පාඩම හොදින් කියවා තේරුම් ගන්න.
02. අමාරු යෙදුම් හා තේරුම් ගැනීමට අපහසු වචන වැඩිහිටියෙකුගෙන්, ගුරුවරයෙකුගෙන් විමසා හෝ ශබ්ද කෝෂයකින් බලා අවබෝධ කර ගන්න. සෑම වචනයක්ම සැක නැතිව පැහැදිළි කර ගන්න.
03. ශබ්ද නගා කියවන්න, අමතක වන විට නැවත නැවත කියවන්න. මතකයෙන් පාඩම තවත් අයෙකුට පවසන්න, ඔබ කතාවක් කියන විලසින් හෝ කෙනෙකුට කතාන්දරයක් කියන විලසින් කියාදෙන්න.
04. වාහල්කඩ හා වටදාගෙය සහිත පින්තූර එකතු කරන්න.
05. වාහල්කඩක හා වටදාගෙයක සිතුවමක් අඳින්න.
06. ඔබ සාදන බුදු කුටියකට වාහල්කඩ අනුසාරයෙන් පියස්සක් (වහලයක්) සැලසුම් කරන්න.
07. වාහල්කඩක ඇති විවිධ කැටයම් තීරු වලට සමානව ඔබ කැමති සැරසිලි යොදා නව වාහල්කඩ ආකෘතියක් සැළසුම් කර අඳින්න.
08. පහත දී ඇති ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න, තවත් ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍ර සොයාගෙන පිලිතුරු ලියන්න, පසුගිය අ.පො.ස.(සා/පෙ) ප්‍රශ්න පත්‍රවල වාහල්කඩ හා වටදාගෙය ගැන අසාඇති අදාළ ප්‍රශ්න සඳහා පිලිතුරු ලියන්න. ගැටළු ඇති තැන් ගුරුතුමා සමග සාකච්ජා කරන්න.

පොදු ඉගෙනුම් අවස්ථා - පන්ති කාමරයේදී

01. යහළුවන් සමග විෂය කරුණු හා ගැටළු පිළිබඳ සාකච්ජා කරන්න.
02. අන් අය සතු පාඩමට අදාළ අමතර දැනුම අසා දැන ගන්න.
03. තමා විසින් කළ නිර්මාණය සහෝදර සිසුන් සමග හුවමාරු කර ගන්න.
04 සාමූහිකව වාහල්කඩක් හා වටදාගෙයක් සාදන්න.

භාහිර ඉගෙනුම් අවස්ථා/සහායක ඉගෙනුම් ආධාරක/ඉහත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා උපකාර කර ගත හැකි දේ.

01. යූ ටියුබ් නාලිකා - https://youtu.be/QBNYth5e3Vs
https://youtu.be/Ld0VQMoHHog
https://youtu.be/0cOfB1EfdyQ

02.පොත්පත් - පොළොන්නරුවේ ඓතිහාසික සෝමාවතිය හා මැදිරිගිරිය වටදාගෙය- බාලසූරිය, ජයසිංහ මහතා
අසිරිමත් මැදිරිගිරිය - ආචාර්ය සෙනරත් දිසානායක

03. ඊ පාසල් පාඩම් - ඊ තක්සලාව - *https://www.e-thaksalawa.moe.gov.lk/moodle/course/view.php?id=195&lang=si*

https://e-thaksalawa.moe.gov.lk/web/si/library-section/e-library-content/item/164-2014-06-30-11-57-34.html

ඊ නැණ පියස - *https://www.enenapiyasa.lk/lms/course/view.php?id=137*

- පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
  01. වාහල්කඩ යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කුමක් ද?
  02. වාහල්කඩෙහි නිර්මිත සත්ත්ව රූප මොනවා ද?
  03. කලාත්මක අතින් උසස් ම වාහල්කඩ ඇති ස්ථානය නම් කරන්න.
  04. දැනට සුරක්ෂිතව ඇති පොළොන්නරු යුගයට අයත් වාහල්කඩක් නම් කරන්න.
  05. වාහල්කඩ හඳුන්වන වෙනත් නම් දෙකක් ලියන්න.
  06. වටදාගෙය යනු කුමක් ද?
  07. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉදිවූ මුල් ම වටදාගෙය කුමක් ද?
  08. වටදාගෙය ඉදි කරනු ලබන්නේ ප්‍රමාණයෙන් විශාල චෛත්‍ය සඳහා ද කුඩා චෛත්‍ය සඳහා ද?
  09. දැනට ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන වටදාගෙය කිහිපයක් නම් කරන්න.
  10. වාහල්කඩ හා වටදාගෙය නිර්මාණය සඳහා යොදාගන්නා මාධ්‍ය නම් කරන්න.

නිවැරදි රූපය යා කරන්න

මැදිරිගිරියේ වටදාගෙය	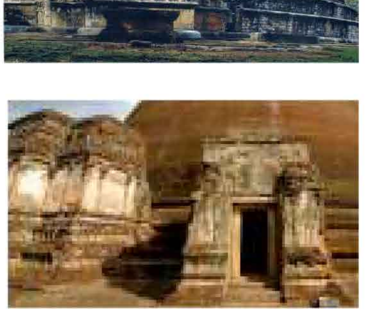
තිරියාය වටදාගෙය	
පොළොන්නරුවේ වටදාගෙය	
ථූපාරාමයේ වටදාගෙය	
මිහින්තලයේ කණ්ඨක චේතියේ වාහල්කඩ	
රන්කොත් වෙහෙරේ වාහල්කඩ	